

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 660/2016-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 7. septembra 2016 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Jánom Vajdom, Hviezdoslavovo námestie 201, Námestovo, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Žiline sp. zn. 5 CoE 14/2016 zo 17. marca 2016, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 13. júna 2016 faxom a 16. júna 2016 poštou doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 5 CoE 14/2016 zo 17. marca 2016 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“).

Sťažovateľ v sťažnosti uvádza, že vo veci starostlivosti súdu o maloletého [REDAKOVANÉ], bol uznesením Okresného súdu Námestovo (ďalej len „okresný súd“) č. k. 1 Em 2/2014-52 z 18. novembra 2015 zamietnutý jeho návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.

Proti tomuto uzneseniu okresného súdu podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd napadnutým uznesením zo 17. marca 2016 tak, že toto uznesenie potvrdil ako vecne správne.

V sťažnosti ďalej poukazuje na okolnosti, z ktorých odvodzuje záver o dodržaní lehoty na podanie sťažnosti a taktiež na vyčerpanie dostupných právnych prostriedkov nápravy vzhľadom na nemožnosť podať dovolanie v zmysle § 238 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku.

Následne v sťažnosti uvádza citáciu príslušných článkov ústavy (čl. 2 ods. 2, čl. 46 ods. 1, čl. 127 ods. 1 a 2, čl. 141 ods. 1 a čl. 152 ods. 4), dohovoru (čl. 6 ods. 1) a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) (§ 56 ods. 2 a 3) a taktiež niektoré závery ústavného súdu a Európskeho súdu pre ľudské práva týkajúce sa predovšetkým výkladu a aplikácie čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Vo svojej sťažnosti uvádza sťažovateľ tieto špecifické skutočnosti, resp. takúto individuálnu argumentáciu:

„Krajský súd v Žiline svojím postupom vo veci sp. zn. 5 CoE/14/2016 porušil moje základné právo na súdnu a inú právnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a moje právo na spravodlivé súdne konanie podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, z týchto dôvodov:

... Odôvodnenie uznesenia Krajského súdu Žilina nespĺňa tieto ústavné požiadavky a preto je toto uznesenie nepreskúmateľné. Krajský súd v Žiline sa vôbec nevysporiadal

s mojimi námietkami uvedenými v mojom odvolaní zo dňa 14. 12. 2015. Zásady riadneho a spravodlivého procesu vyžadujú, aby na moje námietky vo veci zaujal odôvodnené stanovisko. Odporca to riadne neurobil, pretože s mojimi námietkami sa ústavne akceptovateľným spôsobom nevysporiadal a svoje rozhodnutie riadne neodvodnil. Konanie a rozhodovanie odporcu bolo jednostranné. Odôvodnenie tohto rozhodnutia je nepresvedčivé, arbitrárne a nezaručuje požiadavku ústavnosti súdneho rozhodnutia. Toto odôvodnenie nevyvracia a nespochybňuje všetky moje argumenty uvedené v mojom odvolaní proti prvostupňovému uzneseniu. Nebol dôvod na použitie § 219 ods. 2 OSP. Vzhľadom na absenciu dôvodov rozhodnutia a jeho arbitrárnosť je možné napadnuté uznesenie odporcu považovať z ústavného hľadiska za neospravedlňiteľné a neudržateľné /I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02, III. ÚS 271/05/, III. ÚS 153/07/.“

Na tomto základe sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd takto rozhodol:

„Základné právo sťažovateľa... na súdnu a inú právnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru... uznesením Krajského súdu v Žiline sp. zn. 5 CoE/14/2016-77 zo dňa 17. 3. 2016 porušené bolo.

Uznesenie Krajského súdu v Žiline sp. zn. CoE/14/2016-77 zo dňa 17. 3. 2016 sa zrušuje a vec sa vracia Krajskému súdu v Žiline na ďalšie konanie.

Sťažovateľovi... sa priznávajú trovy tohto konania v sume 303,16 EUR, ktoré je Krajský súd v Žiline povinný zaplatiť sťažovateľovi... na účet advokáta... do 2 mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene, môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania sa ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy. Návrh musí podpísať navrhovateľ (navrhovatelia) alebo jeho (ich) zástupca.

Podľa § 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone.

Podľa § 50 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť okrem všeobecných náležitostí uvedených v § 20 musí obsahovať označenie,

- a) ktoré základné práva alebo slobody sa podľa tvrdenia sťažovateľa porušili,
- b) právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ktorým sa porušili základné práva alebo slobody,
- c) proti komu sťažnosť smeruje.

Podľa § 50 ods. 2 zákona o ústavnom súde k sťažnosti sa pripojí kópia právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo dôkaz o inom zásahu.

Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje predovšetkým vo viazanosti petitom návrhu na začatie konania, teda tou časťou sťažnosti (v konaní podľa čl. 127 ústavy), v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa od ústavného súdu domáha (§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde), čím zároveň vymedzí predmet konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na uvedené môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označil za porušovateľa svojich práv (m. m. IV. ÚS 415/09, IV. ÚS 355/09, II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05). To zvlášť platí vtedy, ak je sťažovateľ zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom.

Ústavný súd poukazuje na to, že popri uvedení petitu je ďalšou povinnosťou sťažovateľa, aby svoju sťažnosť náležite odôvodnil, t. j. aby čo najpresnejšie opísal skutkový stav, z ktorého vyvodzuje svoj procesný nárok na ochranu poskytovanú ústavným súdom. Okrem opísania skutkových okolností musí odôvodnenie sťažnosti obsahovať najmä právne argumenty a právne posúdenie predloženého sporu. Nedostatok odôvodnenia sťažnosti vyvoláva významné procesné dôsledky (m. m. IV. ÚS 359/08, IV. ÚS 198/2012, IV. ÚS 54/2014).

Ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že sťažovateľ, zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom, odôvodnil svoju sťažnosť len všeobecnými skutočnosťami bez uvedenia konkrétnej a špecifickej (individualizovanej) argumentácie. Sťažovateľ len všeobecne uvádza, že krajský súd neodôvodnil napadnuté uznesenie ústavne akceptovateľným spôsobom, rozhodoval jednostranne a s jeho odvolacou argumentáciou sa dostatočne nevysporiadal. V odôvodnení nijako svoje odvolacie argumenty nešpecifikuje, neuvádza konkrétnejšie, na ktoré argumenty (námietky) nedostal dostatočnú odpoveď.

Takéto všeobecné odôvodnenie sťažnosti nie je dostatočným podkladom pre konanie ústavného súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy aj z dôvodu, že sťažovateľ nepriložil k svojej sťažnosti napadnuté uznesenie krajského súdu zo 17. marca 2016, uznesenie okresného súdu z 18. novembra 2015 a ani ďalšie prílohy, napr. odvolanie, na ktoré v sťažnosti poukazuje.

Ústavný súd v tejto súvislosti zdôrazňuje, že taký rozsah nedostatkov v zákonom predpísaných náležitostiach, aký vyplýva z podania sťažovateľa, nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom a publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (IV. ÚS 409/04, II. ÚS 117/05, IV. ÚS 267/08, IV. ÚS 213/2010).

Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný pri výkone advokácie postupovať s odbornou starostlivosťou, dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom (napr. II. ÚS 117/05, IV. ÚS 267/08, IV. ÚS 213/2010).

Uvedené nedostatky zákonom predpísaných náležitostí sťažnosti sťažovateľa boli dôvodom na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Vzhľadom na kvalifikované právne zastúpenie ústavný súd sťažovateľa na odstránenie nedostatkov sťažnosti nevyzýval, primerane aplikujúc § 160 ods. 3 písm. b) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v spojení s § 31a ods. 1 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. septembra 2016